

Svátost biřmování

Svátost biřmování uvádí pokřtěné dále do křesťanského života. Skrze ni totiž přijímají Ducha Svatého, kterého Pán seslal v den letnic na apoštoly. A protože letnice jsou v Kristově církvi Slavností Seslání Ducha svatého, nemůže být pro udělování této svátosti vhodnější den, než právě tento.

Svátost biřmování, dar Ducha Svatého, připodobňuje dokonaleji křesťany Ježíši Kristu a naplňuje je silou, aby mohli vydávat svědectví Kristu a tak ve víře a lásce vytvářet jeho tajemné tělo. Přijímajícímu se při udělování tuto svátost vtiskuje do duše nezrušitelné znamení, nebo-li pečeť Páně, takže podobně jako křest, nelze ani biřmování přijmout vícekrát v životě.

Jako každá svátost, má i svátost biřmování svůj základ a opodstatnění především v Písmu svatém. Proto při čtení níže uvedeného textu, psaného *kurzívou*, který je výpisem z Apoštolské konstituce o svátosti biřmování papeže Pavla VI. z 15.8.1971, je vhodné mít při ruce Nový zákon a v něm si najít doporučené odkazy.

„V Novém zákoně je naznačeno, jak Duch svatý pomáhal Kristu ke splnění mesiášského poslání. Ježíš totiž, když přijal Janův křest, viděl Ducha, jak na něj sestupuje (Mk 1,10) a zůstal na něm (Jan 1,32). Od tohoto Ducha byl veden, aby opřen o jeho přítomnost a pomoc se veřejně ujal mesiánské služby. Když poučoval Nazareťany o spáse, naznačil, že Izaiášův výrok: - Duch Hospodinův je nade mnou – se vztahuje na něho (Lk 4,17-21).

Potom přislíbil svým učedníkům, že Duch Svatý bude pomáhat také jim, aby statečně vyznávali víru i před pronásledovateli (Lk 12,12). A den před svým utrpením ujistil apoštoly, že pošle od Otce Ducha pravdy (Jan 15,26), aby byl s nimi navěky (Jan 14,16) a aby jim pomáhal vydávat svědectví o něm samém (Jan 15,26). Konečně, když vstal z mrtvých, slíbil Kristus brzké seslání Ducha Svatého – Až na vás sestoupí Duch Svatý, budete vybaveni silou a budete mými svědky – (Sk 1,8 a také Lk 24,49)

A opravdu po svátku letnic sestoupil Duch Svatý zázračným způsobem na apoštoly, shromážděné s Marií, Matkou Ježíšovou a se sborem učedníků. Byli jim tak naplněni (Sk 2,4), že pod vlivem Božího vnuknutí hlásali veliké Boží skutky. A Petr považoval Ducha, který takto sestoupil na apoštoly, za dar mesiánského věku (Sk 2,17-18). Tehdy byli pokřtěni ti, kdo uvěřili kázání apoštolů a dostali jako dar Ducha Svatého (Sk 2,38). Od té doby apoštolové, plníce vůli Kristovu, udělovali vzkládáním rukou na nově pokřtěné dar Ducha, který by dovršil milost křtu (Sk 8,15-17 a dále 19,5-22). Tak se stalo, že v listu Židům se mezi základní články křesťanské výuky počítá učení o omýváních a vzkládání rukou (Žid 6,2). Toto vzkládání rukou je právem uznáváno na základě katolické tradice za počátek svátosti biřmování, jež v církvi takto nepřetržitě udržuje milost letnic.“

Původním a řádným udělovatelům této svátosti je biskup, se svolením biskupa smí svátost biřmování udělovat také kněží, např. generální vikáři, okrskoví vikáři, faráři či kněží, kteří pokřtili dospělého nebo dítě školního věku a biřmování navazuje přímo na křest a nebo také ti kněží, kteří se zvláště věnovali náboženské přípravě biřmovanců.

Svátost biřmování se uděluje většinou při mši svaté, ale ve zdůvodněných případech ji lze udělovat i při samostatné bohoslužbě slova. Hrozí-li nebiřmovanému katolíkovu nebezpečí smrti, může svátost biřmování udělovat biskup, většinou však právě přítomný přivolaný kněz, ve zjednodušeném obřadu i mimo kostel.

Když se uděluje svátost biřmování ve mši svaté, je to po evangeliu a **obřad obsahuje následující úkony:**

- představování biřmovanců a kázání toho, kdo bude svátost udělovat
- obnova křestního vyznání (odřeknutí ducha zla, hříchů a vyznání víry)
- výzva k tiché modlitbě všech přítomných
- modlitba o seslání Ducha Svatého (ten, kdo uděluje biřmování, ji pronáší se vztaženými rukama)
- pomazání křížmem (olejem) na čele biřmovance ve tvaru kříže se současným vzkládáním rukou a biřmovací formulí: „**N..., PŘIJMI PEČEŤ DARU DUCHA SVATÉHO**“. Biřmovanec odpoví: „**AMEN**“
- následují přímluvy a mše svatá pokračuje obvyklým způsobem.

V rámci liturgické reformy po II. vatikánském koncilu byl přepracován i obřad udělování svátosti biřmování. V latinském originálu vyšel v roce 1971, české vydání v roce 1974. A v úvodu tohoto obřadu biřmování se praví: „*Je třeba se postarat, aby udělování této svátosti mělo sváteční a slavnostní ráz, jak to odpovídá jejímu významu pro místní církevní obec. Dosáhne se toho zvláště tím, že se slavnost biřmování koná společně. Všechen Boží lid.....ať je pozván, aby se této slavnosti zúčastnil*“.

zpracoval K.B.